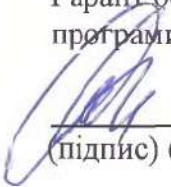

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра Права (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої
програми

 Н. Є. Філіпенко
(підпис) (ініціали та прізвище)

«30» серпня 2022 р.

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Актуальні питання трудового права
та права соціального забезпечення

Галузь знань: 08 «Право»

Спеціальність: 081 «Право»

Освітня програма: Право

Рівень вищої освіти: третій (доктор філософії права з галузі
знань право)

Силабус введено в дію
з 01.09.2022 року

Харків – 2022 р.

Розробник:

доцент закладу вищої освіти кафедри права,
кандидат юридичних наук, доцент **С.Ф. Гуцу**

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри Права
гуманітарно-правового факультету

протокол № 1 від 25. 08. 2022 року

Завідувач кафедри доктор юридичних
наук, професор

Г.О. Спіцина

1. Загальна інформація про викладача

ПІБ: Гуцу Світлана Федорівна

Посада: доцент

Наукова ступінь: кандидат юридичних наук

Вчене звання: доцент

Перелік дисциплін, які викладає:

- «Трудове право»;
- «Право соціального забезпечення»;
- «Інформаційне право»;
- «Медіа-право»;
- «ІТ-право».

Напрями наукових досліджень:

- сучасні напрями розвитку трудового права під впливом Industria 4.0;
- значення штучного інтелекту для сучасних трудових відносин;
- теоретико-правові питання трансформації принципів трудового права в умовах розвитку глобального цифрового середовища;
- вплив автоматизації і штучного інтелекту на ринок праці.

Профайл викладача:

Е-mail: s.gutsu@khai.edu

<https://0000-0003-1373-6079>;

<https://education.khai.edu/lecturer/gucu-s-f-702>

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі Mentor

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 3

Обсяг дисципліни:

Денна: 5 кредитів ЄКТС /150 годин, у тому числі аудиторних – 64 год. (лекції 32 год., семінарські / практичні 32 год.), самостійної роботи здобувачів – 86 год.

Заочна: 5 кредитів ЄКТС /150 годин, у тому числі аудиторних – 24 год. (лекції 8 год., семінарські / практичні 16 год.), самостійної роботи здобувачів – 126 год.

Форма здобуття освіти – денна/заочна

Дисципліна – вибіркова

Види навчальної діяльності – лекції, семінарські / практичні заняття

Види контролю – іспит

Мова викладання – українська

Пререквізити: Теорія держави і права; Філософія права. Конституційне право.

Кореквізити навчальної дисципліни: Право Європейського Союзу; Пенсійне право; Військове право; Доктринальні питання регулювання правовідносин в аерокосмічній галузі; Перспективні напрями використання спеціальних знань у протидії загрозам об'єктам транспортної системи України.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Актуальні питання трудового права та права соціального забезпечення» будується на базових програмах «Трудове право», «Право соціального забезпечення» і розрахована на подальше дослідження найбільш актуальних питань трудового права і соціальної політики України.

Дисципліна «Актуальні питання трудового права та права соціального забезпечення» має на меті формування у аспірантів теоретичних і практичних знань щодо інститутів трудового права; розвинути навички самостійної роботи, що уможливить безперервно поглиблювати, поповнювати й оновлювати знання в галузі трудового законодавства; визначити підстави та умови виникнення, зміни та припинення соціально-забезпечувальних правовідносин; поглибити знання щодо методів регулювання соціально-забезпечувальних правовідносин та специфіки захисту прав суб'єктів права соціального забезпечення.

Дана дисципліна має своїм **завданням** акцентуватися на розгляді новел законодавства, які відображають особливості трансформації трудових відносин в умовах цифровізації суспільства, розвитку Інформаційних технологій і штучного інтелекту у соціальній та виробничій сферах; застосування норм трудового права і права соціального забезпечення під час воєнного стану у зв'язку з військовою агресією РФ проти України; розгляді актуальних проблем соціального захисту і пенсійного забезпечення різних категорій населення, а також інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні завдання правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

Перелік компетентностей

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у галузі права, зокрема, правового супроводження убезпечення діяльності суб'єктів критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту та космічної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності (ЗК)

Після закінчення цієї програми аспірант буде здатен:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері Права на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності..

Фахові компетентності спеціальності (СК):

Після закінчення цієї програми аспірант буде здатен:

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї (нього, них) міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з галузі права та суміжних галузей.

СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземною мовами, глибоке розуміння іншомовних наукових текстів за напрямом досліджень.

СК03. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.

СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

СК05. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики у сфері Права, виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

СК06. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в галузі права та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство та безперервний саморозвиток й самовдосконалення під час їх реалізації.

СК07. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики досліджень та загального культурного кругозору, а також дотримання правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

СК08. Здатність до продукування нових ідей і розв'язання комплексних проблем наукового пізнання, застосування сучасних методологій, методів та інструментів педагогічної та наукової діяльності в

галузі права.

СК09. Здатність до застосування принципів верховенства права, в тому числі, у ситуаціях законодавчої невизначеності та формування концептуального знання щодо форм впливу практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

Нормативний зміст підготовки доктора філософії, сформований у термінах результатів навчання

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з галузі права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідної галузі, отримання нових знань та/або здійснення інновацій, які відповідають стандартам національного та міжнародного рівнів.

РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні правові проблеми державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

РН03. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу з використанням здобутків теорії права та інших правових наук, експериментальних досліджень (опитувань, спостережень, тощо), математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані; розв'язання проблем окремої групи правових відносин з урахуванням специфіки аерокосмічної галузі.

РН05. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників (зокрема чинного законодавства, практики його застосування, розробки проєктів нормативно-правових актів із обґрунтуванням власної позиції щодо необхідності їх прийняття), у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

РН07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми права з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.

РН08. Розуміти загальні принципи та методи права, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у науково-педагогічній практиці.

РН09. Вивчати, узагальнювати та впроваджувати в навчальний процес інновації, сучасні освітні методи та технології, методику педагогічної діяльності з права.

РН10. Здійснювати пошук та критичний аналіз інформації, концептуалізацію та реалізацію наукових проєктів з права.

РН11. Уміти управляти змістом, розкладом, вартістю, якістю, ризиками, людськими ресурсами та комунікаціями науково-технічних проєктів з

відповідністю вимогам міжнародних стандартів з урахуванням специфіки аерокосмічної галузі.

РН12. Знати сучасні підходи та засоби моделювання досліджуваних об'єктів та процесів управління, в тому числі в аерокосмічній галузі, вдосконалювати їх, розвивати, оптимізувати та приймати рішення, вміти створювати нові.

РН14. Демонструвати необхідні знання, розуміння сутності, змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права та застосовувати їх у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

4. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.

Трудові відносини в умовах сучасних економічних і політичних викликів

Тема 1. Тенденції і перспективи розвитку трудового права в умовах цифровізації суспільства і виробництва.

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02-РН14.

Тема 2. Трансформація основних принципів трудового права під впливом розвитку інформаційних технологій і штучного інтелекту.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН14.

Тема 3. Суб'єкти трудових правовідносин: перспективи розширення складу під впливом розвитку штучного інтелекту і нейротехнологій.

Обсяг аудиторного навантаження - 8 год:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН14.

Тема 4. Актуальні питання укладання і розірвання трудових відносин

Обсяг аудиторного навантаження – 6 год:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02-РН14.

Тема 5. Організація праці та дисципліна труда в умовах надзвичайного стану і при формах нетрадиційної зайнятості

Обсяг аудиторного навантаження - 8 год:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН14.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2.

Сучасний стан соціального захисту в Україні.

Тема 6. Напрями розвитку сфери соціального захисту і пенсійного забезпечення з урахуванням наслідків війни

Обсяг аудиторного навантаження - 8 год:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

4. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
5. Виконання практичних завдань протягом семестру.
6. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН14.

Тема 7. Соціальні ризики як підстава виникнення права на соціальне забезпечення.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02-РН14.

Тема № 8. Соціальне обслуговування і пільги в системі соціального забезпечення.

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН14.

Тема 9. Правові засади пенсійної системи в Україні.

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції,

ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН14.

Тема 10. Правове регулювання спеціальних пенсії в Україні.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН14.

Тема 11. Соціальне обслуговування і пільги в системі соціального забезпечення..

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів.

Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН14.

Тема 12. Відповідальність за порушення законодавства про соціальне забезпечення.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН14.

5. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено.

Реферати, аналітичні огляди та інше – це індивідуальні завдання, які сприяють розширенню та поглибленню теоретичних знань з окремих тем навчальної дисципліни, формують навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою, кримінальним законодавством, судовою практикою.

6. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), проведення олімпіад, словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження)

7. Методи контролю

Поточний контроль: опитування на семінарських та практичних заняттях; вирішення конкретних правових ситуацій; проведення письмових контрольних робіт з окремих правових інститутів; проведення групових та індивідуальних консультацій.

Підсумковий контроль: складання іспиту.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі (приклад)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Модуль 1			
Самостійна робота з навчально-методичними матеріалами	0...2	3	0...6
Виконання практичних робіт	0..2	1	0...2
Семінарські заняття	0...2	2	0...4
Рішення тестових завдань	0-10	1	0-10
Усього за модуль			1-22
Модуль 2			
Самостійна робота з навчально-методичними матеріалами	0...2	8	0...16
Виконання практичних робіт	0...2	8	0...16
Рішення тестових завдань	0-11	1	0-10
Усього за модуль			1-42
Модуль 3			
Самостійна робота з навчально-методичними матеріалами	0...2	5	0...10
Виконання і захист практичних робіт	0..2	5	0...10
Рішення тестових завдань	0-10	1	0-16
Усього за модуль			1-36
Усього за курс			60...100

Білет для іспиту/заліку складається з:

I. Теоретична частина (питання для перевірки отриманих знань): складається з 2 запитань кожне оцінюється максимально 30 балів.

Приклад

1. Правова держава: філософсько-правові аспекти влади - 30 балів.
2. Специфіка соціальних прав - 30 балів.

II. Практична частина (завдання для виявлення рівня сформованості умінь та практичних навичок професійної діяльності) – максимальна оцінка 40 балів.

Всього – максимальна оцінка **100** балів.

Під час складання семестрового іспиту/заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);
- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку 20 балів);
- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);
- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);
- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);
- участь та отриманні рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);
- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);
- проведення право освітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);
- написання реферату (5 балів);
- участь у не менше 2-х заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);
- активна участь у роботі наукового гуртку аспірантів кафедри Права (702) «Сучасні доктрини правової науки» гуманітарно-правового факультету Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

1. Письмові роботи:

Планується виконання аспірантами обов'язкових та додаткових видів письмових робіт: письмових робіт за результатами самостійної роботи за темами курсу, письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо.

2. Академічна доброчесність:

Очікується, що аспіранти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення. Порушення академічної доброчесності регулюється відповідно до Положень «Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти СУЯ ХАІ-НМВ-П/011:2017» та «Про академічну доброчесність» СУЯ ХАІ-НМВ-П/004:2019 від 21.06.2019(зі змінами від 22.01.2020) (<https://khai.edu/ua/university/normativnabaza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/>; <https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>)).

3. Відвідування занять:

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски практичних/семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-pro-organizaciyu-sistemi-upravlinnya-yakistyu/polozhennya-pro-sistemu-zabezpechennya-yakosti/>).

10. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичне забезпечення вибіркової навчальної дисципліни «Доктрина правової та соціальної держави», рівень вищої освіти: третій (доктор філософії права з галузі знань право) / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" ; уклад. Н. Є. Філіпенко. Харків. Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", 2022.

2. Mentor: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=7674#section-0>

11. Рекомендована література

Нормативні акти:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. URL: http://www.echr.coe.int/Documents/Convention_UKR.pdf.
3. Рекомендація Rec (2004)4 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам про роль Європейської конвенції з прав людини в університетській освіті та професійній підготовці. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_573.
4. Загальна декларація прав людини. Прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III). Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
5. Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства (2000 р.). URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/998_163.
6. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 16 грудня 1966 р. //Права людини (Основні міжнародно-правові документи): Зб. документів. - К.: Офіційне видання, 1989.
7. Конвенція 1952 року № 102 МОП "Про мінімальні норми соціального забезпечення": Зб. документів. - К.: Офіційне видання, 1989.
8. Європейська соціальна хартія, підписана в Турині 18.10.1961 р. Переглянута і підписана у Страсбурзі 03.05.1996 р.: Зб. документів. - К.: Офіційне видання, 1989.
9. Кодекс законів про працю, затверджений Законом № 322-VIII від 10 грудня 1971 р. (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
10. Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 р. (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>
11. Про оплату праці: Закон України від 24 березня 1995 р. (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/108/95-вр>
12. Про відпустки: Закон України від 15 листопада 1996 р. (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/504/96-вр>
13. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15 вересня 1999 р. (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1045-14>
14. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 21 березня 1991 р. (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/875-12>
15. Про колективні договори і угоди: Закон України від 1 липня 1993 р. (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3356-12>

16. Про зайнятість населення: Закон України від 5 липня 2012 р. (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>

17. Концепція соціального забезпечення населення України від 21.12.1993р. (ВВР. – 1994, № 6).

18. Закон України “Про пенсійне забезпечення” від 05.11.1991 р. № 1788-ХІІ (ВВР. – 1992. - № 3)

19. Закон України «Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV (ВВР. – 2003. - № 49 – 51. – ст. 376).

20. Закон України «Про недержавне пенсійне забезпечення» від 09.07.2003 р. – № 1069-IV (ВВР. – 2003. - № 47-48. ст. 372.).

21. Закон України “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” від 19.12.1991 р. №2001-ХІІ (ВВР. – 1991 р. - № 16. – ст. 16).

22. Закон України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” від 18.01.2001 р. № 2240-ІІІ (ВВР. – 2001. – № 14. – ст. 71).

23. Закон України «Про збір на обов’язкове державне пенсійне страхування» від 26.06.1997 р. № 400 (ВВР. – 1997. - № 37. – ст. 237).

Підзаконні акти:

1. Методичні рекомендації для центральних органів виконавчої влади щодо застосування в законотворчій діяльності Конвенції про захист прав і основних свобод людини. Схвалено постановою колегії Міністерства юстиції України від 21 листопада 2000 р. N 40. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0040323-00/print1486573910012777>.

2. Положення про пенсійний фонд України. Затверджено Указом Президента України від 01.03.2001 р. № 121/2001 (Офіційний вісник України – 2001. – № 9. – ст. 350)

3. Правила обчислення загального трудового стажу для призначення працівників допомоги по тимчасовій непрацездатності: Затверджені постановою Кабміну України від 19.10.1998 р. (ОВУ. – 1998. – № 42. – ст. 1556).

4. Постанова Кабміну України від 06.05.2001р. № 439 “Про затвердження порядку оплати перших п’яти днів тимчасової непрацездатності” (ОВУ. – 2001. - № 20. – ст. 852).

5. Наказ МОЗ України від 13.11.2001 р. № 455 “Про затвердження Інструкції про порядок видачі документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність громадян” (ОВУ. – 2001. - № 49. – ст. 2216).

Наукові джерела:

1. Гуцу С. Ф. Упровадження штучного інтелекту в трудові відносини: перспективи правового регулювання // ВІСНИК НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право. Випуск 2 (50). 2021. – С. 87-92.

2. Svitlana Gutsu, Andriy Bublikov Transformation of Legal Labor Regulation Under Influence of Artificial Intelligence // ICTM 2021: "Integrated Computer Technologies in Mechanical Engineering" – Synergetic Engineering

3. S. Gutsu, M. Mkrtchyan, A. Strielkina Social and Legal Aspects of the Transition to Industry 4.0 // Integrated Computer Technologies in Mechanical Engineering – 2020.

4. Гуцу С.Ф. Вплив індустрії 4.0 на трудові відносини та ринок праці: міжнародний досвід для України // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО. Випуск 61 том 1. 2020. – С.101-105.

5. Гуцу С.Ф. Штучний інтелект і трудові відносини: вплив і взаємодія // Міжнародна науково-практична конференція. «Юридичні науки: дослідження та європейські інновації» 23–24 квітня 2021 року (м. Ченстохова, Республіка Польща). С.99-103

6. Захист трудових прав працівників при припиненні трудових правовідносин (у тому числі при банкрутстві) : монографія / Е. В. Бабенко. - Харків. - Панов, 2019. - 400 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Правовий портал «Ліга: Закон» - законодавство України: <http://search.ligazakon.ua/>

2. Верховна Рада України. URL : <https://www.rada.gov.ua/>

3. Президент України. URL : <https://www.president.gov.ua/ru>

4. Верховний Суд. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

5. Офіс Генерального прокурора України. URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html>

6. Національна академія правових наук України. URL: <http://www.aprnu.kharkiv.org/>

7. Конституційний Суд України. URL : <https://ccu.gov.ua/>.

8. Міністерства Юстиції України www.gdo.kiev.ua

9. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/>

10. Міністерства соціальної політики України. <http://www.mlsp.gov.ua>

11. Пенсійного фонду України. <http://www.pfu.gov.ua> –

12. Національного агентства України з питань державної служби. <http://nads.gov.ua>

13. Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України. <http://www.social.org.ua>

14. 7.Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. <http://www.fse.gov.ua>

15. Фонду соціального захисту інвалідів. <http://www.ispf.gov.ua>

16. 10.Державної служби зайнятості України. <http://www.dcz.gov.ua>